

примітивної інтерпретації отриманих оцінок і, отже, невірних рішень, ухвалених на їхній основі.

*Вуяхевич Д.С., Костяна Я.В.,
Левочко Н.В., Попадик М.С., студенти
Черкаський Національний Університет імені Богдана Хмельницького*

ЕЛЕКТРОТРАВМАТИЗМ ЯК ЗАГРОЗА БЕЗПЕЦІ ПРАЦІ ПЕРСОНАЛУ

Електрична енергія широко використовується в усіх галузях господарювання, на транспорті, в побуті. Людина повсюдно застосовує силу електрики, але крім благ, вона як і раніше залишається джерелом надзвичайно високої небезпеки. Щоб зрозуміти її причини, треба глибше пізнати природу електрики та її вплив на організм людини [1], а також продовжити пошуки способів зниження її негативної дії. У промисловості електротравматизм працівників у півтора рази вище, ніж у інших фахівців. Проте частота електротравматизму у працівників, не пов'язаних з обслуговуванням електроустаткування, також є дуже високою [2].

Більшість випадків електротравматизму відбуваються при напрузі 220 і 380 В як найбільш поширених в промисловості і в побуті. Великий внесок у встановлення первинних критеріїв електробезпеки, і зокрема, у встановлення гранично допустимих значень струму через тіло людини, внесли електрофізіологічні дослідження, виконані професорами Г. Фрайбергером, Л. Феррісом, Г. Вільямсом, Гурвічем, А. Кисельовим, В. Манойловим, П. Осипкой. Статистика виробничих показників стверджує, що відсоток травм викликаних дією електрики на людину порівняно невисокий (0,5–1%) від загального числа нещасних випадків. Проте, доля летальних результатів від ураження електрострумом на виробництві досягає 25–40%, причому майже 80% смертельних вражень електричним струмом відбувається при експлуатації електричних машин і механізмів з робочою напругою до 1000 В [3]. Небезпека враження електричним струмом посилюється тим, що, по-перше, струм не має зовнішніх ознак і, як правило, людина без спеціальних приладів не може завчасно виявити небезпеку, що загрожує йому; по-друге, дія струму на людину в більшості випадків призводить до серйозних порушень найбільш важливих життєдіяльних систем, таких як центральна нервова, серцево-судинна і дихальна, що збільшує тягар вражень; по-третє, змінний струм здатний викликати інтенсивні судоми м'язів, що приводять до не відпускаючого ефекту, при якому людина самотійно не може звільнитися від дії струму; по-четверте, дія струму викликає у людини різку реакцію відсмикування, а у ряді випадків і втрату свідомості, наприклад, при роботі на висоті може привести до травмування в результаті падіння [4].

За даними статистики в Україні та країнах Заходу, причина переважної більшості випадків електротравматизму – це людський чинник.

Для оцінювання загального стану проблеми враження електричним струмом в Україні досить проаналізувати статистику за період з 2010 по 2015

рр. Найбільший високі показники електротравматизму були зафіксовані протягом 2010-2012 рр. (131-136 випадків), з певним покращенням ситуації в останні роки (66 випадків у 2015 р.) [5].

Узагальнені результати аналізу електротравматизму за період з 2010 по 2015 рр. представлені на рис. 1.

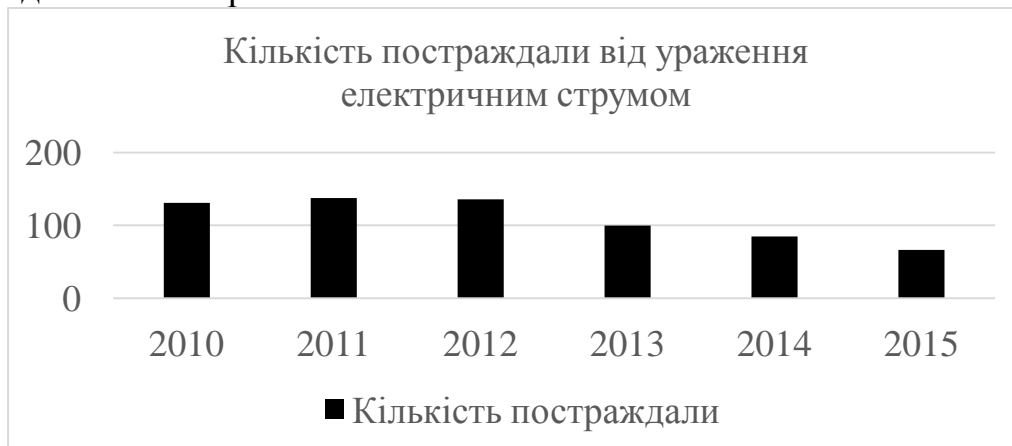

Рис. 1. Кількість вражень людей електричним струмом протягом 2010-2015 рр.

Як видно з рис. 1, загальна кількість вражень електричним струмом за аналізований період зменшилася, проте залишається на досить високому рівні.

Для того, щоб з'ясувати яким чином можна звести на мінімум даний вид травматизму треба проаналізувати причини отримання електричних травм. Цапко В. Г. виділяє наступні причини ураження електричним струмом [3]:

- Психофізіологічного характеру. Тобто травма може бути наслідком ослабленої уваги, стресової ситуації, надмірної втоми, стану здоров'я, знаходження людини під дією лікарських засобів, алкогольних напоїв.
- Технічного характеру. До таких причин можна віднести несправність електричного обладнання, в результаті чого може виникнути напруга в металевих частинах пристрою, використання електричних приладів не за їх прямим призначенням, перебої в подачі напруги, порушення правил експлуатації приладів.
- Організаційного характеру. Причини електротравм організаційного характеру можуть полягати в халатності при роботі з приладами, підключеними до електромережі, нехтуванні елементарними правилами техніки безпеки на роботі і в побуті.

Проаналізувавши статистичні дані, було встановлено, що найбільш частими є причини, що мають організаційний характер (70 %), на другому місці – психофізіологічні (16 %), і найменший відсоток у технічних причин (14 %). Дані результати свідчать про необережність людей, та людський фактор як ключову причину виникнення електротравм.

Отже в результаті нашого дослідження було встановлено, що попри значну кількість переваг використання електроенергії, вона несе багато ризиків, зокрема можливість отримання електротравми. В останні роки в Україні значно зменшилась кількість постраждалих, що свідчить про поінформованість населення, щодо правильності поводження з електроприладами та адекватність

заходів з охорони праці, що запроваджує держава. В подальшому потрібно ще більше підвищувати рівень поінформованості людей, адже як було нами встановлено основною причиною виникнення травм все ж таки залишається людська необережність. Такі дії допоможуть вберегти населення від електротравм та зберегти не одне життя.

Список використаних джерел:

1. Гогіташвілі Г.Г. *Основи охорони праці: навч. посібник*/Г. Г. Гогіташвілі, В. М. Ланін. – [4-те вид., випр. і доп]. – К.: Знання, 2008. – 302 с.
2. Манойлов В.Е. *Основы электробезопасности*. – [изд. 4-е, перераб. и доп.]. – Л.: Энергоатомиздат. Ленингр. отделение, 1985. – 384 с.
3. *Электробезопасность на промышленных предприятиях: справочник* / [Р. В. Сабарно, А. Г. Степанов, А. В. Слонченко, Г. Д. Харламов]. – К.: Техніка, 1985. – 288с.
4. Гажаман В. И. *Электробезопасность на производстве* / В. И. Гажаман. – К., 1998. – 272 с.
5. *Статистичний бюлетень «Травматизм на виробництві» [Електронний ресурс]*. – 2015. – Режим доступу до ресурсу: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/publzdorov_u.htm.

*Гонта Д.С, студентка,
Білик В.В., к.е.н., доцент,
доцент кафедри менеджменту та економічної безпеки,
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького*

МОТИВАЦІЯ ПЕРСОНАЛУ ЯК ЗАСІБ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КАДРОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

На сучасному етапі розвитку нашої економіки однією із найважливіших цілей, що постали перед вітчизняними підприємствами є забезпечення економічної безпеки. Дана проблема спричинена значним впливом на діяльність організацій як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. Саме внутрішні чинники тісно пов'язані з персоналом підприємства, адже він впливає абсолютно на всі процеси діяльності організації та є основним чинником підвищення її ефективності. Тому однією із найважливіших складових економічної безпеки підприємства є кадрова безпека, оскільки вона відіграє вирішальну роль у ліквідації соціально-економічних загроз діяльності організації, які можуть бути спричинені неправильним управлінням трудовим колективом. На думку багатьох вчених, основним засобом забезпечення кадрової безпеки є мотивація персоналу, оскільки від ступеня задоволення та зацікавленості персоналу своєю роботою залежить ефективність виробничо-господарської діяльності суб'єкта господарювання. Тому вдосконалення мотиваційного механізму є досить актуальним в умовах конкурентного ринку.

Метою даної роботи є визначення та дослідження методів мотиваційного механізму як головного інструменту кадрової безпеки підприємства.

Мотивація – це комплекс причин, які спонукають працівників до цілеспрямованих дій і є рушійною силою людської діяльності і поведінки на основі глибокої особистої зацікавленості і залучення до її здійснення. Мотивація праці як механізм представляє собою систему, яка узгоджує багатоміжні потреби, інтереси, ціннісні орієнтації й настанови, мотиви і мотиваційну структуру поведінки[2, 60].